

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HỚN
TỔ NGŨ VĂN

MÔN NGŨ VĂN, KHỐI 7- TUẦN 3

Bài 1:

TIẾNG NÓI CỦA VẠN VẬT

Tiết 9-10

**VIẾT ĐOẠN VĂN GHI LẠI CẢM XÚC VỀ
MỘT BÀI THƠ BỐN CHỮ HOẶC NĂM CHỮ**

I. Tìm hiểu tri thức về kiểu văn bản

1. Đọc và phân tích bài viết mẫu

- Trình bày cảm xúc về một bài thơ
Nắng hồng của tác giả Bảo Ngọc

+ Mở đoạn: Giới thiệu nhan đề, tác giả và nêu ấn tượng, cảm xúc chung về bài thơ.

+ Thân đoạn: Trình bày cảm xúc về bài thơ

. Chỉ ra những từ ngữ thể hiện cảm xúc của người viết

. Liệt kê những chi tiết, hình ảnh được trích từ bài thơ

. Ghi lại từ ngữ dùng để liên kết câu

+ Kết đoạn: Khái quát lại những ấn tượng, cảm xúc về bài thơ.

2. Yêu cầu đối với đoạn văn ghi lại cảm xúc về một bài thơ bốn chữ hoặc năm chữ

- Biểu đạt một nội dung tương đối hoàn chỉnh, gồm nhiều câu liên kết với nhau, bắt đầu bằng chữ viết hoa lùi đầu dòng và kết thúc bằng dấu chấm.

- Trình bày được cảm xúc của bản thân

- Sử dụng ngôi thứ nhất để chia sẻ cảm xúc

- Đảm bảo cấu trúc ba phần

- + Mở đoạn: Giới thiệu nhan đề, tác giả và nêu ấn tượng, cảm xúc chung về bài thơ
- + Thân đoạn: trình bày cảm xúc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ
- + Kết đoạn: Khẳng định lại cảm xúc và ý nghĩa của nó đối với người viết

II. Viết theo quy trình

1. Chuẩn bị trước khi viết.

*** Xác định mục đích viết, người đọc**

- Mục đích: bày tỏ cảm xúc về bài thơ bốn chữ hoặc năm chữ
- Người đọc: Thầy cô, bạn bè, người thân

*** Xác định đề tài**

*** Thu thập tư liệu**

2. Tìm ý, lập dàn ý

*** Tìm ý:** Hs lần lượt thực hiện các bước

- Đọc diễn cảm bài thơ vài lần
- Tìm và xác định ý nghĩa của từ ngữ, hình ảnh...
- Xác định chủ đề
- Xác định cảm xúc mà bài thơ gợi ra và lí giải
- Liệt kê những ý tưởng nảy sinh trong đầu bằng một vài cụm từ

*** Lập dàn ý:** Theo PHT số 2

3. Viết đoạn

Dựa vào dàn ý, viết một đoạn văn hoàn chỉnh. Khi viết, cần đảm bảo các yêu cầu đối với đoạn văn ghi lại cảm xúc về một bài thơ bốn chữ hoặc năm chữ

1. Chỉnh sửa bài viết

III. Luyện tập:

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1: QUY TRÌNH VIẾT ĐOẠN VĂN GHI LẠI CẢM XÚC SAU KHI ĐỌC MỘT BÀI THƠ	
Quy trình viết	Thao tác cần làm
Bước 1: Chuẩn bị trước khi viết	
Bước 2: Tìm ý và lập dàn ý	
Bước 3: Viết đoạn văn	
Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa, rút kinh nghiệm	

Bài 1:

TIẾNG NÓI CỦA VẠN VẬT

**Tuần 3-
Tiết 11**

NÓI VÀ NGHE:

TÓM TẮT Ý CHÍNH DO NGƯỜI KHÁC TRÌNH BÀY

I. CHUẨN BỊ BÀI NÓI

1. Các bước chuẩn bị:

Bước 1: Nghe ý chính và ghi tóm tắt

Cách thức tóm tắt:

- Ghi ngắn gọn bằng ngôn từ của mình, sử dụng từ khóa, cụm từ
- Sử dụng kí hiệu , gạch đầu dòng để làm nổi bật ý.
- Viết dưới dạng sơ đồ

Bước 2: Đọc lại và chỉnh sửa

- Đọc lại phần ghi tóm tắt và chỉnh sửa (nếu cần)

- Xác định với người nói về nội dung vừa tóm tắt. Trao đổi với người nói về ý kiến em chưa rõ hoặc em có quan điểm khác.
- Trao đổi phần ghi tóm tắt với những người nghe khác để chỉnh sửa cho chính xác.

II. THỰC HÀNH TRÌNH BÀY

Hs thực hành

Bài 1

TIẾNG NÓI CỦA VẠN VẬT

Tuần 3

Tiết 12

ÔN TẬP

Câu 1: Chỉ ra điểm giống và khác nhau

Phiếu học tập số 1

Văn bản Phương diện so sánh	Lời của cây	Sang thu
Điểm giống nhau (nội dung, nghệ thuật)	- Cảm nhận về thiên nhiên, sự giao cảm giữa con người với thiên nhiên. - Ngôn ngữ thơ trong sáng, giản dị. - Biện pháp nghệ thuật chủ yếu: nhân hóa	
Điểm khác nhau (nội dung, nghệ thuật)	- Thể thơ bốn chữ, gieo vần chân, nhịp 2/2 - Tình cảm nâng niu sự sống. - Thay mặt cây gửi thông điệp: Hãy lắng	- Thể thơ năm chữ, gieo vần chân, nhịp 3/2 - Cảm nhận tinh tế của tác giả về sự chuyển mình của đất trời từ cuối hạ sang thu. - Thông điệp của bài thơ: Hãy biết lắng

	nghe lời của cỏ cây, loài vật để biết yêu thương, nâng đỡ sự sống ngay khi mới là mầm sống; mỗi con người, sự vật dù cho nhỏ bé đều góp phần tạo nên màu xanh cho đất trời.	nghe, cảm nhận thiên nhiên bằng tất cả các giác quan để đón nhận những món quà thú vị từ thiên nhiên, tạo vật.
--	---	--

Câu 2: Nhận xét về thể thơ, vần, nhịp:

- Thể thơ: năm chữ
- Vần chân: ghé – nhẹ / đây – đây
- Nhịp thơ: 2/3 ; 3/2

Câu 3: Tìm hiểu về phó từ

- Không thể lược bỏ 3 phó từ **mãi, vẫn, không**
- Chức năng: Bổ sung ý nghĩa cho động từ **rên rĩ** và **thấy**; cung cấp thông tin một cách đầy đủ và cần thiết hơn.

+ **mãi**: kéo dài liên tục như không dứt

+ **vẫn, không**: biểu thị sự tiếp diễn và phủ định

=> Phó từ là những từ chuyên đi kèm với danh từ, động từ, tính từ. Có thể chia phó từ thành hai nhóm sau:

- Chức năng:

+ Khi đứng trước động từ, tính từ, phó từ thường bổ sung cho hành động, trạng thái, đặc điểm, tính chất được nêu ở động từ, tính từ một số ý nghĩa như: quan hệ thời gian, mức độ, sự tiếp diễn tương tự, sự phủ định, sự cầu khiến,...

+ Khi đứng sau động từ, tính từ, phó từ thường bổ sung cho động từ, tính từ đó một số ý nghĩa như: mức độ, khả năng, kết quả và phương hướng,...

Câu 4 Bài học khi làm thơ bốn chữ, năm chữ:

- Quan sát đối tượng tỉ mỉ, cẩn thận.
- Đảm bảo số chữ trong một dòng thơ.
- Sử dụng từ ngữ, hình ảnh phù hợp.
- Cần có các biện pháp tu từ (so sánh, nhân hóa, điệp từ, ...).
- Thể hiện cảm xúc của em một cách chân thành.
- Bài thơ sử dụng chủ yếu vần chân hoặc vần lưng

- Cách ngắt nhịp 2/2 cho thơ bốn chữ hoặc 3/2, 2/3 cho thơ năm chữ
- Bài thơ thể hiện cách nhìn, cách cảm nhận của người viết về thiên nhiên, cuộc sống

Câu 6: Khi tóm tắt ý chính do người khác trình bày ta nên dùng từ khóa, các kí hiệu và sơ đồ. Vì:

- Từ khóa là từ ngữ quan trọng, thể hiện nội dung chính của bài nói.
- Kí hiệu và sơ đồ sẽ giúp làm nổi bật ý, giúp ta dễ nắm bắt vấn đề của người trình bày.

Câu 7: Ý nghĩa của việc quan sát, lắng nghe, cảm nhận thế giới tự nhiên
Đời sống con người luôn gắn liền với thế giới tự nhiên. Việc quan sát, lắng nghe, cảm nhận thế giới tự nhiên giúp chúng ta điều chỉnh tình cảm và thái độ của mình. Từ đó thấy yêu đời, yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống hơn. Vì vậy mọi người cần chung tay bảo vệ và làm đẹp hơn thế giới tự nhiên mà mình đang sống